

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslaget indeholder følgende hovedelementer:

- Opfølgning af betænkning nr. 996/1983 om ansvarsplacering og reaktionsmuligheder i kommunestyret,
- forenkling af enkelte bestemmelser om vederlag og pension til kommunalbestyrelsesmedlemmer samt forenkling af enkelte bestemmelser om budget- og regnskabssystemet, og
- forskellige ændringer af redaktionel karakter med henblik på tydeliggørelse af lovteksten.

2. Den 10. juli 1981 nedsatte indenrigsministeren et udvalg med den opgave at overveje behovet for ændringer i lovgivningen om ansvarsplacering og retlige reaktionsmuligheder i kommunestyret, herunder eventuelle ændringer af den kommunale styrelseslovs § 61 og den tilsvarende bestemmelse i lov om Københavns kommunes styrelse.

Udvalget fik følgende kommissorium:

»Udvalget har til opgave at overveje behovet for at søge gennemført ændringer i lovgivningen om

- placering af ansvar for ulovlige beslutninger eller undladelser inden for kommunalforvaltningen, herunder i kommunale fællesskaber og i de sociale udvalg, når disse handler inden for deres selvstændige kompetence, og
- de retlige reaktionsmuligheder over for sådanne handlinger og undladelser, herunder strafansvar og erstatningsansvar, samt mulighederne for eventuelt at indføre et bodsinstitut og en adgang for de almindelige kommunale tilsynsmyndigheder til at hjemvise sager til fornyet behandling og til i forbindelse hermed at udstede pålæg, samt en adgang for indenrigsministeren som øverste tilsynsmyndighed til at forlange sager indbragt til afgørelse i ministeriet.

I udvalgets overvejelser skal foruden de kommunalpolitiske organers virksomhed inddrages de enkelte kommunalpolitikeres, herunder borgmestres, rådmænds og udvalgsformænds handlinger

og undladelser. I denne forbindelse skal tillige overvejes, i hvilket omfang straffelovens indskrænkninger i strafansvar for personer, hvis hverv hviler på offentlige valg, bør finde anvendelse på borgmestre m. fl.

I overvejelserne skal også inddrages spørgsmålet om kommunen som selvstændigt ansvarssubjekt, herunder spørgsmålet om hæftelse for fejl eller forsømmelser, for hvilke et ansvar ikke kan placeres.«

Som medlemmer af udvalget blev udpeget repræsentanter for boligministeriet, miljøministeriet, indenrigsministeriet, justitsministeriet, socialministeriet, Kommunernes Landsforening, Amsrådsforeningen i Danmark, Københavns og Frederiksberg kommuner, Foreningen af statsamtmand samt Kommunaldirektørforeningen i Danmark.

Baggrunden for udvalgets nedsættelse var, at indenrigsministeriet ved behandlingen af en række konkrete sager havde konstateret visse uklarheder og mangler i de gældende regler om ansvar og sanktionsmuligheder i kommunestyret, herunder reglerne i den kommunale styrelseslovs § 61 og § 48 i lov om Københavns kommunes styrelse. Herudover havde også miljøministeriet og boligministeriet i deres praksis måttet konstatere, at de sanktionsmuligheder, der stod til rådighed på de bygge- og miljøretlige områder, ikke i alle tilfælde var hensigtsmæssige, og at myndighederne fulgte en ret uensartet praksis over for lovovertrædelser.

På denne baggrund fandt indenrigsministeriet det påkrævet at iværksætte et udvalgsarbejde for at undersøge, hvilke sanktionsmuligheder de kommunale tilsynsmyndigheder burde råde over for mere effektivt at kunne sikre, at lovgivningen overholdes af kommuner og amtskommuner.

Samtidig (den 30. juli 1981) nedsatte boligministeren og miljøministeren et udvalg med den opgave at undersøge spørgsmålet om håndhævelse af den bygge- og miljøretlige lovgivning. Dette udvalg afgav betænkning i april 1983 (Betænkning nr. 981/1983 om håndhævelse af bygge- og miljølovgivningen).